

Prachtig Landschap, Geen Plek voor Windpark: Waarom Niet?

Een Uiteenzetting van Bezwaren en Redenen

Kernkwaliteiten van het westen van Overbetuwe

In het westen van de gemeente Overbetuwe bevindt zich een schitterend kom- en stroomruggenlandschap, omringd door de dijken langs de Waal en de Rijn. Deze dijken tillen je als bewoner of bezoeker boven het landschap uit, en bieden prachtige panorama's op stuwwallen, kerken en landgoederen. Dit vormt samen met de historische gelaagdheid van het gebied een van de belangrijkste kernwaarden. Een grootschalig industrieel windpark past hier niet.

Meerdere Bezwaren Tegen een Windpark

Naast de aantoonbare risico's op gezondheidsschade, waar Ronald Melieste eerder op heeft gewezen, zijn er diverse andere redenen om geen windpark in dit gebied te plaatsen. Deze bezwaren worden ook erkend in de recente PlanMER RES Arnhem-Nijmegen. Ons gebied wordt daar **niet** beschouwd als een geschikt zoekgebied voor windenergie, zoals blijkt uit het alternatief Leefomgeving. Hierbij wordt rekening gehouden met de omgeving waar mensen wonen en werken, met een focus op geluidsbelasting en veiligheid, volgens het advies van de Commissie m.e.r.

De Commissie beoordeelt de voorgestelde minimale afstand in de NRD als te krap om te voldoen aan de geluidseisen van een gemiddelde windturbine. Ze adviseren een minimale afstand van 700 meter rond alle woningen. Hierdoor vervalt het komgebied Zettense Veld als zoekgebied voor wind in Overbetuwe.

Aanvullende Bezwaren en Redenen

Andere redenen waarom een windpark op deze locatie niet haalbaar is, zijn:

- Een groot deel van het gebied valt binnen een kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied.
- Het gebied ligt binnen de beschermingszone voor de wespandief.

Samenvatting: Genoeg Alternatieven en Bezwaren

De **gemeente Overbetuwe** heeft **al aanzienlijk bijgedragen** aan de RES 1.0, voornamelijk met zonneparken langs de A15 die jaarlijks ongeveer **100.000 kWh** opwekken, en met de toekomstige uitbreiding van windpark Park 15 met 4 windmolens (goed voor nog eens **19.500 MWh**). In overweging nemend dat Nederland **ruimschoots** aan de **doelstellingen** van het **klimaatakkoord** van 2019 zal voldoen (RES 1.0)^a, er **geen wetenschappelijke consensus** is over de **negatieve gezondheidseffecten** van windparken (vooral LFG), de PlanMER dit bevestigt in het alternatief Leefomgeving, het **zoekgebied** zich bevindt in een **kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied** en binnen de **beschermingszone** van de **wespandief**, het om een **prachtig kom- en stroomruggenlandschap** gaat, er **geen elektriciteitstransportcapaciteit beschikbaar**^b is en er **geen concreet plan** is (intentieovereenkomst niet verlengd), kunnen we niet anders concluderen dan dat het boek "Windpark Midden-Betuwe" definitief gesloten moet worden. Dit is helder voor alle betrokkenen, zowel omwonenden als initiatiefnemers.

^a Het RES 1.0 doel van 35 terawattuur blijft haalbaar blijkt uit de monitor RES 2022 van het PBL. Sterker nog, de bandbreedte bedraagt 35 – 46 terawattuur, met een middenwaarde van 41 terawattuur – ruim boven het doel van het Klimaatakkoord van 2019.

^b Het PBL concludeert ook dat de toegenomen netcongestie een groot probleem is. Uit de capaciteitskaart van Netbeheer Nederland blijkt dat ook in onze regio geen transportcapaciteit beschikbaar is. De grenzen voor toepassing voor het congestiemanagement zijn bereikt.

Uit deze monitor blijkt verder dat de ruimtelijke dichtheid van opgesteld vermogen van hernieuwbare elektriciteit in Nederland voor wind op land in 2022 na Denemarken en Duitsland het hoogst van Europa is (200 – 250 kW per km²). In het eerste kwartaal van 2023 heeft NL de eerste plek overgenomen van Duitsland (data Eurostat – zie ook onze inbreng aan de gemeenteraad tijdens de vergadering van 16 juni 2023). Voor Zon-pv staat Nederland ook op de eerste plek. In de zoektocht naar nieuwe locaties voor wind- en zonne-energie moeten overheden met conflicterende belangen omgaan. We zien dat de ons omringende landen momenteel kiezen voor harde en heldere normen die omwonenden bescherming bieden tegen de negatieve aspecten van grootschalige windparken. Zo heeft Duitsland gekozen voor een uniforme afstandsnorm van 1.000 meter tot bewoond gebied. Ook Oostenrijk kiest voor een duidelijke en strenge norm en worden gebieden rondom de bewoonde wereld aangewezen als uitsluitingsgebied. In Engeland is gekozen voor een unaniem draagvlak. Dit moet er zijn voordat een nieuw project vergund wordt.